

SVETNIKI

1. dan - sv. Ludvik in Zeliya Martin (zakonca in starša sv. Terezije Deteta Jezusa)

Francoska zakonca Louis in Zeliya Martin sta starša svete Terezije Deteta Jezusa. Časovno sovpadanje njune razglasitve za svetnika s škofovsko sinodo o družini ni nikakršno naključje. Zakonci so bili v zadnjih 500 letih skupaj razglašeni za svetnike le v primerih, če so umrli kot mučenci, ne pa zato, ker bi zgledno živeli zakonsko življenje. V času sinode so v češčenje v cerkvi Marije Velike v Rimu izpostavljene njune relikvije (sta varuha in vzornika krščanskih družin), pa tudi relikvije njune hčerke sv. Terezije Deteta Jezusa. Namen sinode je bil namreč v tem, da zakoncem in družinam namesto poučevanja in razsojanja, bolj pomaga in spodbuja.

Zelijo Guerin in Ludvika Martin je Bog združil po svojem skrivnostnem načrtu. Ludvik Martin se je rodil 22. avgusta 1823 v Bordeauxu; ko mu je bilo sedem let, se je družina preselila v Alençon v Normandiji. V tem mestu je 23. decembra 1831 zagledala luč sveta Zeliya Guerin. Kot fant in dekle sta se oba hotela posvetiti Bogu v redovnem poklicu. Ludvika je privlačilo življenje menihov na prelazu Veliki sv. Bernardu, a ni bil sprejet, ker ni znal latinščine. Zeliya pa je želela postati redovnica usmiljenka, pa jo je prednica zavrnila: "Vi ste preveč slabotni, da bi bili kos vsem naporom, ki jih ima bolniška sestra." Zeliya je v tem videla božjo voljo in to izpovedala v molitvi: "Moj Bog, ker me nimaš za vredno, da bi postala tvoja nevesta kakor moja sestra, se bom takoj poročila, da izpolnim tvojo voljo. Prosim te, daj mi veliko otrok in daj, da se bodo vsi tebi posvetili."

Ludvik se je izučil za urarja in je odprl svojo delavnico, Zeliya pa se je posvetila izdelovanju znamenitih alençonskih čipk. Ko je nekega dne šla po mostu čez reko Orne v Alençonu, je srečala mladega moža, ki je nanjo napravil globok vtis. Neki notranji glas ji je rekel: "To je tisti, ki sem ti ga namenil." Bil je Ludvik Martin. Kmalu potem ko sta se seznanila, sta se zaročila, med polnočno mašo z 12. na 13. julij 1858 pa sta se poročila. Bog, Gospodar življenja, je uslišal Zelijino prošnjo, da bi imela veliko otrok, ki bi jih rodila za nebesa.

Zakonca Martin sta kot božja sodelavca podarila življenje devetim otrokom, od katerih so trije umrli nekaj mesecev po porodu, ena hčerka pri šestih letih. Bog je izpolnil tudi drugo željo matere Zeliye: da bi se vsi njeni otroci njemu posvetili: pet deklic, ki so ostale pri življenju, se je odločilo za redovno življenje - štiri so postale karmeličanke, ena pa sestra Marijinega obiskanja. Zakonca Martin sta vseh svojih devet otrok posvetila Brezmadežni, zato so vsi imeli dve imeni - prvo je bilo vedno Marijino. Rojstva vseh otrok sta se skupaj z možem iskreno veselila in pred seboj sta imela samo en cilj: da bi od Boga jima dane otroke vzgojila v

dobre kristjane. Silno sta si želela sina, da bi ga Bogu dala kot duhovnika, toda oba dečka, rojena 1866 in 1867, sta po nekaj mesecih umrla. "Ko sem svojim mrtvim otrokom zapirala oči in jih spremljala na pokopališče, sem morala izkusiti vso bolečino, ki pa jo je vselej omilila vdanost v Božjo voljo."

Zelija je decembra 1876 zvedela, da ima raka v zadnji stopnji in da ji preostaja le nekaj mesecev življenja. Romala je v Lurd, da bi si pri Mariji izprosila zdravje iz ljubezni do svojih otrok. Ni bila uslišana, vendar je to mirno sprejela. Njeno življenje je ugasnilo 28. avgusta 1877. Pokopali so jo naslednji dan v Alençonu; leta 1894, po smrti njenega moža Ludvika, je dal njen brat Izidor njene posmrtno ostanke prepeljati v Lisieux, v grob njenega moža. Ob materini smrti sta imeli najstarejši hčerki, Marija in Pavlina, sedemnajst let in pol, oziroma šestnajst. Terezija, najmlajša, pa štiri leta in pol. Vmes sta bili Leonija (14) in Celina (8 let). Osirotela družina se je na povabilo strica Izidorja, mamine brata, 15. novembra 1877 preselila v Lisieux, v vilo Buissonets. Hčerke so ena za drugo odhajale v samostan h karmeličankam, kamor je vleklo tudi Terezijo, njegovo "kraljično", ki se ji je ta želja izpolnila leta 1888, ko je imela komaj petnajst let. Za očeta, ki ga je prizadela huda arterioskleroza, je do njegove smrti, 29. julija 1894, skrbela hči Celina, ki je po njegovi smrti odšla h karmeličankam.

"Prav nič se ne čudim, če hoče Bog imeti otroke tako zglednega očeta za sebe," je zapisala Marija, prvorojenka družine Martin. "Oče in otroci so mu tako ljubi, da njegov pogled na poseben način počiva na njih. Kako gleda na tebe /oče/, šele naša mati iz nebes! Kako vesela je tega, da krmari čolnič življenja vseh svojih dragih s tako zanesljivo roko v pristan srečne večnosti."

Sveta Terezija Deteta Jezusa pa je o svojih starših povedala: »Ljubi Bog mi je naklonil očeta in mater, ki sta si bolj zaslužila nebesa kakor zemeljsko življenje.« Tako lahko vidimo, da je pobožno življenje staršev ustvarilo temelje za poklic vseh njunih hčera v redovne skupnosti in za posebno svetost sv. Terezije DJ, ki je Cerkevna učiteljica in zavetnica misijonov.

2. dan – bl. Anton Martin Slomšek

Anton Martin Slomšek se je rodil 26. novembra 1800 na Slomu pri Ponikvi. Starši so ga skupaj z župnikom poslali na šolanje iz vaške nedeljske šole najprej v Celje in nato v Ljubljano, kjer se je spoprijateljil s pesnikom Prešernom, ter v Senj in Celovec. Novo mašo je po duhovniškem posvečenju obhajal septembra 1824.

Pastoralno delo je začel kot kaplan na Bizeljskem in nato v Novi Cerkvi pri Vojniku. Od tod je šel v celovško bogoslovje za duhovnega voditelja bogoslovcev, kjer je ostal do leta 1838. Pot ga je vodila v Vuzenico, kjer je bil šest let dušni pastir. Leta 1844 so mu dodelili službo kanonika na škofiji v Št. Andražu v Labotski dolini na današnjem avstrijskem Koroškem. Po dveh letih kanoniške službe se je vrnil v Celje, kjer je prevzel službi župnika in opata. Štiri mesece po zadnjem imenovanju je bil 5. julija 1846 v salzburški stolnici posvečen v škofa.

Najpomembnejša Slomškova zasluga v času njegove škofovske službe je bil prenos škofijskega sedeža iz oddaljenega Št. Andraža v Maribor in preureditev škofijskih meja. Slovence na Štajerskem je združil v enotno škofijo, s čimer je zajezil potujčevanje. S tem se je zarisala narodnostna meja na severu, ki drži še danes. Mesto Maribor je postalo škofijsko središče in je doživelo razcvet v kulturnem, šolskem, versko-duhovnem in narodnostnem smislu.

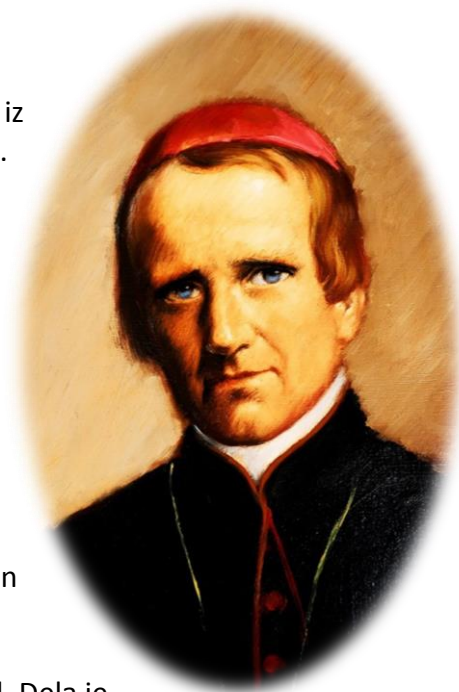
Slomšek je bil velik kulturni delavec. Zavedal se je, da napredek raste s pomočjo pisane besede in zato je tudi sam veliko pisal. Dela je oblikoval od študentskih pesmi in kratkih pripovedi, mnogih, kasneje ponarodelih pesmi, do pridig, številnih člankov v *Drobtinica* in v različnih časopisih, vzgojnih knjig, kot npr. *Blaže in Nežica v nedeljski šoli*, vse od opisov velikih slovenskih osebnosti do življenjepisov svetnikov ... Njegovo ustvarjalno pot je zaznamoval velik opus, saj je že v času njegovega življenja skupaj s ponatisi izšlo kar 50 tiskanih del.

Kulturno delo je dopolnjeval s spodbudami drugim, zato je preko slovenske založbe želel širiti tudi dobre in cenovno dostopne knjige. Oblast mu tega leta 1845 ni omogočila, zato je začel izdajati zbornik *Drobtinice*, ki je dolga letu prihajal v tisoče slovenskih domov. Šest let kasneje je zaživela *Mohorjeva družba*, ki vse do danes opravlja pomembno kulturno in literarno poslanstvo.

Škof Slomšek si je močno prizadeval za duhovno in študijsko oblikovanje duhovnikov. Organiziral in vodil je duhovne vaje ter uvedel pastoralne konference. Z ljudskimi misijoni je pri vernikih poglobljal vero in jih povezoval na ravni župnij.

Slomškovo delo in življenje se umeščata v pomemben zgodovinski trenutek. Trud je usmerjal v krepitev narodne istovetnosti in kulturnega napredka. Iz zgodovinskih dogodkov je hitro in prodorno izluščil pomembne odločitve za prihodnost.

Njegovo delo je za slovenski narod postalo kulturni spomenik. Zaradi kreposti, ki so ga v življenju odlikovale, in velikega dela, je stekel postopek za njegovo beatifikacijo, ki je potekal v treh obdobjih. Prvo imenujemo *pripravljalno* in je trajalo do leta 1925 (63 let), sledil je *škofijski* del postopka v Mariboru do leta 1962 in je trajal 37 let. Leta 1962 je bila zbrana dokumentacija posredovana v Rim. Tam se je začel t. i. *apostolski* del postopka, ki se je po 37-ih letih končal 19. septembra 1999 z beatifikacijo. Državno tajništvo *Svetega sedeža* je 15. februarja 1999 sporočilo, da *Kongregacija za zadeve svetnikov* potrjuje, da bo papež Janez Pavel II. (1978–2005) 19. septembra 1999 v Mariboru slovesno razglasil častitljivega Božjega služabnika Antona Martina Slomška za blaženega.

3. dan — sv. Damijan

Pisatelj romanov o svetnikih, Wilhelm Hünermann, začena svojo pripoved o očetu Damjanu s posrečenim prizorom ob njegovem rojstvu, ko se ob njem spreobrne »nepoboljšljivi« pijanec, kolednik, ki igra črnega kralja Gašperja. »O, da bi postal misijonar! Komaj tri dni si star, pa si že spreobrnil zamorca,« ob tem preroško ugotavlja mati. Tako pripoved, dejstvo pa je, da je oče računal, da bo z Damjanom oz. Jožefom dobil svojega naslednika na kmetiji. In v resnici je bil Damijan kaj pripraven za vsa kmečka opravila in jih je tudi z veseljem opravljal. Veliki misijon leta 1858 pa je njegove misli preusmeril popolnoma drugam in takrat se je v resnici začela njegova misijonska pot. Z željo, da bi pomagal najrevnejšim v daljnih deželah, se je odpravil od doma v Louvain, v samostan redovnikov Presvetega Srca Jezusovega in Marijinega, kjer je že bil njegov brat, pater Pamfil. Zaprošil je za vstop v noviciat ter si prevzel ime Damijan. Bil je zelo nadarjen, noviciat je hitro opravil, nato pa začel s študijem bogoslovja in modroslovja. Leta 1864 je bil posvečen v duhovnika in novo mašo že obhajal v misijonih, v Honoluluju, kamor je šel zamenjat svojega obolelega brata. Tu se je začelo njegovo bogato misijonsko delovanje. Sledila sta še misijon v Koholi in devetletno delo pri Kanakih na Havajih. Odločilno zanj pa je bilo srečanje s škofom Maigretom, ki mu je pripovedoval o težavah na otoku Molokai, kjer so gobavci umirali brez duhovnika, saj nihče ni zdržal med njimi. Damijan se mu je takoj ponudil in leta 1873 odplul na »otok zavrženih«. Gobavci so ga z navdušenjem sprejeli in kar niso mogli verjeti, da se je našel duhovnik, ki se bo za stalno naselil med njimi in delil z njimi njihovo žalostno usodo. Ta je bila res žalostna, a oče Damjan ni zgubljal ne poguma in ne časa. Potem, ko je za silo poskrbel za najbolj revne in zapuščene, je začel s postavljanjem trdnih, lesenih hiš namesto prejšnjih koč iz ločja. S pomočjo lažjih bolnikov je sam stesal okoli 400 hiš za tisoč gobavcev, oskrbel vodovod, zgradil bolnišnico in sirotišnico. S svojim vztrajnim pisanjem in poročili je pripravil tudi vlado, da mu je začela pošiljati pomoč, zdravnike in strežno osebje. Pod njegovim vodstvom in skrbjo so gobavci zopet zaživeli človeka vredno življenje. Poleg tega je požrtvovalno opravljal tudi svoje duhovniško poslanstvo: maševal, pridigal in delil zakramente. Mnogi gobavci so se ob njegovem zgledu in vsem, kar so videli, da je zanje storil, spreobračali in se dali krstiti. Dvanajst let je ostal oče Damjan zdrav in trden, v trinajstem letu pa je opazil, da je bolezen napadla tudi njega. Štiri leta jo je potrpežljivo prenašal, nato pa ji tudi sam podlegel.

Rodil se je: 3. januarja 1840 v flamski vasi Tremeloo (Belgija), **umrl pa:** 15. aprila 1889 na otoku Molokai na Havajih.

Družina: Bil predzadnji izmed osmih otrok preprostih kmečkih staršev, očeta Franca in matere Ane Katarine. Poleg Jožefa sta bila duhovnika še dva njegova brata, dve sestri pa redovnici.

4. dan — sv. Avguštin

Rodil se je leta 354 v Severni Afriki očetu poganu in materi Moniki, ki ga je vzgajala v krščanskem duhu. Vendar je kljub dobri in skrbni vzgoji dolgo časa živel precej grešno življenje in se odvrčal proč od Boga. Pridige sv. Ambroža v Milanu in življenjepis sv. Antona Puščavnika pa so ga tako pretresli, da se je začel spreobračati in se dal na veliko noč 396 krstiti. Kasneje je bil posvečen za duhovnika in izvoljen za škofa v mestu Hippo. Umrli je 28. januarja 430. Sveti Avguštin je največji cerkveni učitelj zahoda in eden največjih umov katoliške Cerkve vseh časov. Iz njegovih del še danes črpa tako krščanska filozofija in teologija, kakor tudi mistika. Najznamenitejše med njegovimi deli so prav gotovo »Izpovedi«, avtobiografija 'nemirnega srca, ki se lahko spočije le v Bogu.' Avguštin je namreč iskal Boga z umom in srcem hkrati; bil je mož globokega uma, pa tudi molitve, telesne pokore, samozatajevanja in razdajajoče se delavnosti.

»Kako hitro poveš: Bog je ljubezen! Da, tri besedice: če šteješ, je en sam stavek; a če tehtaš, ima silno težo!... Imej svoje stanovanje v Bogu, in daj, da bo Bog stanoval v tebi; bodi v Bogu in Bog bo v tebi. Bog ostane v tebi, da te drži v sebi; in ti ostani v Bogu, da ne padeš!... Ljubil si me, čeprav sem bil hudoben, a si uničil mojo hudobijo...«

»Vse kar vem, je tole: kar je negotovega in minljivega, je treba prezirati; in vse, kar je gotovega in večnega, je treba iskati...«

»Hočem te klicati, a ti mi pomagaj, da ne bom klical samo z glasom, ampak tudi z življenjem, ki ne sme ostati mutasto...«

»In prav to je srečno življenje: veseliti se v tebi, tebe, zate; to je, drugega ni. Kateri pa mislijo, da je kakšno drugačno življenje, hodijo za drugačnim življenjem, toda za pravim ne.«

»Minljive dobrine mi ne potešijo lakote, moj Bog, časno imetje me ne nasiti; daj mi, kar je večnega, podeli mi nekaj večnega. Daj mi svojo modrost, daj mi svojo besedo... Kakor berač stojim pred tvojimi vrati: ti Gospod, ki te kličem, ne spiš... ampak celo želiš dajati, a daješ samo tistemu, ki prosi, ker nočeš dajati onemu, ki bi ne znal sprejeti... Ti torej ne spiš: daj da tudi moja vera ne bo spala.«

»O Gospod, naš Bog, daj da upamo v senci tvojih kril, in varuj nas in nas nosi! Da, nosil nas boš, od malega nas boš nosil prav do sivih las. Zakaj naša moč je le tedaj moč, kadar je v tebi; kadar je v nas, je nemoč.«

5. dan – bl. mati Terezija

Priporočamo ogled muzikla dostopnega na: https://www.youtube.com/watch?v=Dim_mVS4leo.

V živahnem dekletu iz Albanije, ki se je že v ranem otroštvu od staršev naučila skrbi za revne, je vzklik redovniški in misijonski poklic. Nekaj tednov po svojem osemnajstem letu je odšla od doma in iz svojega rojstnega mesta in odpotovala na Irsko, da vstopi v red loretskih sester, ki so delovale kot misijonarke v Indiji. "Moja mama me je tako ljubila, da me je, ko sem odrasla, darovala Bogu. Izročila me je z veselim srcem." Na Irsko in po dveh mesecih tečaja angleščine v Indijo je Agnes Bojaxhiu potovala skupaj s Slovenko Elizabeto Kajnič, ki je do konca svojega življenja ostala pri loretskih sestrah. Po končanem noviciatu v Darjeelingu pod Himalajo sta imeli prve zaobljube. Agnes si je izbrala redovno ime Terezija in sicer po sv. Tereziji Deteta Jezusa. To je bilo 24. maja 1931. Potem je mlada redovnica šla v St. Mary's College, kjer je dekleta iz "boljših" družin poučevala zemljepis in verouk. Po večnih zaobljubah leta 1937 je postala celo ravnateljica šole. "V Loretu sem bila najsrečnejša redovnica na svetu. Z veseljem sem poučevala. To delo se mi je zdelo zares apostolsko in mi je bilo zelo všeč."

Živela je v urejeni hiši, ki je bila svetla in snažna, imela je cvetoče vrtove in park, bila je pred zunanjim svetom zavarovana z visokim zidom. Sestra Terezija je tam živela mirno življenje dobre redovnice... Vse do 10. septembra 1946, ki v redu misijonark ljubezni velja kot "dan navdihnjenja". Sestra Terezija se je peljala z vlakom na duhovne vaje v Darjeeling in "slišala božji glas". "Bila sem prepričana, da je bil to božji glas... Naročilo je bilo jasno: oditi moraš iz samostana in pomagati ubogim tako, da živiš z njimi. To je bila naloga, ukaz. Vedela sem, kaj moram storiti, nisem pa vedela, kako." Vedela je: "Bog zahteva od mene korenito spremembo življenja." Takšni spremembi pa se vsak človek upira. Nihče ne želi prevzemati tako velike odgovornosti nase. Vsak bi raje lepo v čim večjem udobju in kar v največji gotovosti preživel svoje življenje. Vendar je mati Terezija slišala Jezusov glas: »Ali mi boš odrekla? Ali ne boš naredila kakor želim?« Skratka, vprašanje je bilo ali bo sprejela Božjo voljo (kakor jo je tudi Jezus, ki je šel na križ iz ljubezni do nas) ali pa bo raje lutka svojih osebnih ambicij in užitkov. In odločila se je za prvo: "Prosim, da bi mi dovolili služiti ubogim Indijcem tako, da bi živela kot oni... Zame je skrivnost, zakaj mi je Bog poslal ta klic. Vendar moram storiti ta korak v imenu Boga, ki zahteva od mene korenito spremembo življenja. Vsekakor hočem izpolniti njegovo voljo in zbrati okoli sebe duše, pripravljene iskati uboge. Tukaj v Indiji so milijoni ubogih, ki živijo v bednih pogojih, daleč od Boga in od Kristusa. Jaz sem preprosta sestra in se ne znam izražati, vendar vas prosim za pomoč, da bi mogla slediti svojemu klicu." Tako je sestra Terezija zapisala v svoji prošnji, ki je bila poslana v Rim 7. februarja 1948. Čez pol leta je od tam prišlo dovoljenje, da sestra Terezija lahko izstopi iz reda loretink in začne novo življenje po božjem klicu. Tako je kmalu zamenjala redovno obleko sester loretink z belim sarijem, oblačilom revnih indijskih žena; njegovi modri robovi so izražali njeno željo posnemati Devico Marijo.

Iz urejenega samostana je šla na blatno ulico s petimi rupijami v žepu. Tri mesece je bila na tečaju za bolničarke, da bi se mogla posvetiti službi najbolj ubogim v Kalkuti. To leto je zaprosila za indijsko državljanstvo in ga tudi dobila (kasneje ji je papež Pavel VI. izposloval še vatikansko državljanstvo, ki ji je omogočilo lažje potovati po svetu). 19. marca 1949 je v svojem začasnem bivališču sprejela svojo nekdanjo učenko, mlado Bengalko Subashini Das, ki je postala prva članica reda misijonark ljubezni, potrjenega 7. oktobra 1950. Skupaj z njo je bilo v noviciatu 10 deklet.

Na praznik Marijinega srca, 22. avgusta 1952, je mati Terezija v Kalkuti odprla Dom za zapuščene umirajoče, ki mu je dala ime Nirmal Hriday (Hiša čistega srca). Njeni oskrbovanci so se nastanili v zapuščeni stavbi ob svetišču hindujske boginje Kali. Leta 1953 so misijonarke ljubezni, katerih število je naglo naraščalo, dobile novo "materno hišo" na Lower Circular Road v Kalkuti, ki jim jo je podaril muslimanski sodnik. Tam je še zdaj "glavni stan" reda in tam je bila 13. septembra 1997 pokopana mati Terezija. Nedaleč proč od te hiše je mati Terezija istega leta odprla dom za zapuščene otroke. Prav kmalu je odprla še dom za gobavce: zanje je oskrbela tudi "potujoče ambulante" v kombijih, ki so krožili po mestu.

Oktobra 1960 je mati Terezija prvič zapustila Indijo in potovala v Rim, kjer jo je ljubeznivo sprejel papež Janez XXIII. in njen red povzdignil v papeško ustanovo ter mu tako omogočil, da se širi po vsem svetu. Ob tem potovanju se je mati Terezija srečala z bratom Lazarjem, ki ga ni videla od svojega 18. leta (umrl je leta 1981 v Palermu). Leta 1963 je zaživela kongregacija Bratov misijonark ljubezni, ki jo vodi brat Andrew, avstralski jezuit; po besedah matere Terezije so ti bratje "srce" reda, ker so kot duhovniki Jezusovi bratje. Mati Terezija je v Indiji vedno bolj slavna in leta 1964 ji indijska vlada podeli priznanje Padma Sri (red lotosa), dežele jugovzhodne Azije pa jo nagradijo kot najbolj zaslužno ženo Azije. Zahod pa je takrat še ni poznal. Kasneje se razve za njeno delo in začnejo deževati razne nagrade, ki pa njej nič ne pomenijo, saj dela vse le iz Božje ljubezni, čeprav je sama mnogo let sploh ni več čutila – čutila je samo ljubezen in odgovornost do vseh ljudi, spominjala pa se je svojih izkustev Boga, ki se jih je držala, kljub temu, da jih ni več čutila..

Leta 1979 sprejme Nobelovo nagrado za mir z besedami: "Nagrado bom sprejela v večjo čast božjo in v korist naših ljudi, najbolj ubogih med ubogimi," že pred tem pa je izrazila željo, naj denar, ki bi ga potrošili za slavnostno večerjo, nakažejo za uboge. Tega niso naredili. V zahvalnem govoru po prejemu nagrade pa je povedala, kar ji je narekovalo srce: "Mislim, da danes mir najbolj ruši prav splav, ker je to neposredna vojna, pravo ubijanje z materine strani.« Po njenem obisku v OZN leta 1985 je po njeni navadi vse navzoče povabila k molitvi: "To je dvorana, kjer se ljudje srečujejo, da bi se pogovarjali o miru, zato se vsi skupaj v molitvi obrnimo k Bogu in ga prosimo za mir." Glavni tajnik OZN jo je označil za najbolj mogočno ženo sveta, saj je mati Terezija, ki je tam stala drobna in sključena, v obnošenem sariju in pošvedranih sandalah, najbolje sprejela svojo odgovornost v življenju – biti ljubeča do vsakega, še tako zanemarenega človeka.

Ob štiridesetletnici družbe misijonark ljubezni (7. oktobra 1990) je ta štela 3.500 sester, razkropljenih po 460 hišah, ki so jih odprle po 95 deželah sveta. "Ubogi so povsod," je ponavljala Mati Terezija. Malo pred smrtjo se je pošalila: "Ko bom prišla pred svetega Petra, mi bo dejal: 'Pojdi nazaj na Zemljo, kajti v nebesih ni ubogih!'"